

SIMONO FIRKOVIČIAUS KARAIMIŠKŲ RANKRAŠČIŲ KOLEKCIJA (F305)

Kolekciją sudaro 269 vien. XVII-XX a. I pusės laikotarpio rankraščių.

Pirmiausia keletas žodžių apie šios kolekcijos sudarytoją, savininką bei jos dovanotoją Lietuvos mokslų akademijos bibliotekai Simoną Firkovičių. Tai žinomas Lietuvos karaimų kultūros istorikas, rašytojas, vertėjas, karaimų dvasininkas., gimęs ir miręs Trakuose (1897 11 28 – 1982 04 16). Pirmojo pasaulinio karo metu jis evakavosi į Krymą. Grįžęs į Lietuvą, nuo 1920 m. dirbo Trakų karaimų mokyklos vedėju, mokytoju, buvo išrinktas Trakų kenesos hazanu. Nuo 1929 m. jis ullu hazanas, t.y. Lenkijos ir Lietuvos hachano pavaduotojas. S.Firkovičius bendradarbiavo žurnale“Mysl Karaimska”,

nuo 1928 m. jis šio žurnalo redakcijos narys, "Karaimų istorijos ir literatūros mylėtojų draugijos", įkurtos Vilniuje, valdybos pirmininko pavaduotojas. Pats rašė lyrinius eilėraščius, į karaimų kalbą yra išvertęs daug rusų, lenkų (A.Mickevičiaus, S.Puškinio, J.Lermontovo, I. Krylovo ir kt.) klasikinės poezijos kūrinį. Iš jo spausdintų darbų pažymėtinas karaimų maldų rinkinys "Koltchalar" arba "Krótkie modlitwy karaimskie" (1935), Karaimų kalendorius (1937), studija apie Lenkijos karaimus (1938).

Visą gyvenimą S.Firkovičius rinko senus, retus Lietuvos, Krymo, Lucko, Haličo karaimų rankraščius; vienus paveldėjo, kitus pirkė, trečius gavo dovanų. Dalį jų dar 1976 m. jis pats padovanojo Mokslų akademijos bibliotekai, o jų visumą po kolekcininko mirties 1983 m. bibliotekai perdavė jo žmona bei duktė Nina ir Markas Kozyrovičiai. Rankraščius tvarkė istorikas Romualdas Firkovičius ir Elena Treinienė.

Šią vertingą S.Firkovičiaus sukauptą unikalių karaimų rankraščių kolekciją sudaro religinė, paprotinių apeigų, etnografinė bei tautosakinė medžiaga, literatūros kūrinėliai, metrikų knygos. Visi tekstai rašyti karaimų, hebrajų kalba, tik metrikų knygos parašytos rusų, lenkų, totorių kalbomis.

Čia saugomos XIX a. pab. - XX a. pradžios rankraštinės Senojo testamento knygos karaimų kalba (jų net 52 vien.), ištraukos iš Senojo testamento. Paminėtini atskiri XVIII - XIX a. maldynai (vienas jų priklausęs Pileckių šeimai, kitas A.Špakovskiui su ūkinėmis pastabomis apie išlaidas, dar vienas – S.Firkovičiaus (sign.144, 137, 140); yra XVII – XIX a. maldynai, parašyti Lucko-Haličo karaimų tarpe (sign. 101-105) Daug rankraštinių knygų, kurių turinį sudaro liturginiai tekstai, tarp jų - rytinių, vakarinių, šeštadieninių, pasninko dienų maldų tekstai (XVIII-XIX a.); liturginiai ir apeginiai tekstai su hebrajų-karaimų kalbų rimuotu žodynėliu (XIX a.), su rusų-hebrajų k. žodynėliu (XX a. pr.). Nemažai gerai išsilaikiusių, didelės apimties rankraštinių knygų, įvardintų kaip "Maldos, giesmės, elegijos" (XVIII-XX a. pr.), jų tarpe ir elegijos 1710 m. maro Lietuvoje proga; elegijos, giedamos kenesoje bei kapinėse per pasninkų dienas (XX a. pr., sign.138); maldos bei elegijos ir pamokymai jaunikiui (XIX a. I p., sign. 246); "Psalmės, giesmės, maldos", sukurtos ir verstos 17-18 a. autorių – Zaracho, s. Natano, Trakiečio; Juozo, s. Nisono, Poziemskio; Šelomo, s. Aarono ir kt. (sign. 215); "Maldos, užstalės giesmės ir dainos, vestuvinių apeigų tekstai" (XIX a. pab., sign. 68)); taip pat saugomos ir vėlesnės "Giesmės, užstalės bei vestuvių dainos ir didaktiniai kūrinėliai

vaikams, jaunavedžiams" (XX a. I p.); giesmės, didaktiniai kūrinėliai, sukurti XVI-XVIII a. autorių (sign. 135); yra ir proginių giesmių rinkinys (1803, sign.61,62); gedulingos maldos, giedamos per laidotuves, mirus senam žmogui, mokslininkui, nevedusiam, vaikui, motinai ir kt. (XIX a. pab.); laidotuvių ir pasninko dienų maldos (XX a.pr.); šeštadienio ir kitų pamaldų tekstai, šeštadienio giesmės (XIX a.). Yra rinkinėlis "Maldos, kalbamos iš ryto ir susapnavus blogą sapną" (XX a. pr.); laidotuvių maldos bei elegijos, rašytos J.Grigulevičiaus; N.Robačevskio rašyta malda; S.Firkovičiaus "Dvi maldos, kalbamos mokinių prieš pamokas ir po jų" (1926).

[sidėmėtini Krymo karaimų maldų, liaudies kūrybos, literatūrinių tekstų rinkiniai "Medžuma", parašyti Krymo karaimų tarpe (XVII-XX a. pr., sign. 106-119, 121-126); 5 rankraštinės knygos "Bakaliaras", hebr. k. (1848-XX a. pr., sign. 96-100)

Kolekcijoje saugoma Šelomo, Aarono sūnaus, "Hebrajų kalbos gramatika karaimų mokiniams", kur pateikiamos karaimiškų žodžių gramatinės formos, minimas karaimų vaitas Abrahamas, s. Samuelio, Labanosas (XVIII-XIX a., sign. 216), taip pat vėlesnė "Hebrajų kalbos gramatika" (XX a. pr., sign. 237). Čia ir Rajeckių šeimos užrašų knyga (1881-1941, sign. 1141), Zavuluno Rajeckio eilėraštis, jo sudarytų 1881, 1887, 1890 metų kalendorių viršeliai (sign.190); neišaiškinto autoriaus buitiniai, humoristiniai, lyriniai eilėraščiai lenkų kalba, rašyti hebrajų rašmenimis (XIX a. pab., sign. 191); Izaoko Trakiečio, Abrahamo s., gyvenusio XVI a., eilėraštis, kurio visi žodžiai prasideda "j" raide (XIX a., sign. 221); pakvietimas į vestuves (1891). Dėmesį patraukia "Gydymo vaistažolėmis mokslas", kur nurodomas vaistų gaminimo būdas ir jų taikymas konkrečioms ligoms ir negalavimams (XIX a. pab., sign.172). Kolekciją pajvairina Saadijos Haggao "Sapnininkas" su 197 pranašavimais ir 1926 m. įrašu, priklausęs J.Grigulevičiui (sign. 179) ir kitas panašus rinkinėlis (XIX a., sign. 173). Yra Noacho, s. Jokūbo, traktatas apie ritualinį gyvulių skerdimą (XIX a. I p., sign. 188), taip pat klausimai ir atsakymai apie šį skerdimą pagal karaimų ritualą (XIX a. pab., sign. 177). Išliko J.Leonovičiaus, Haličo chazano, 1851-1868 m. korespondencija (jo publikuotų laiškų 1930 m. nuorašai su S.Firkovičiaus anotacijomis), Elijo Bašijačio poezija (1920, sign. 151), poema "Nenekedžan", kurią iš rusų kalbos išvertė J.Labanosas (1938, sign. 87)

Paminėtinos 9 Nemėžio apylinkės totorių bendruomenės naujagimių gimimo metrikų registracijos knygos, kurių registratorius mečetės mula Aleksandras Jakubovskis (1830-1868, sign. 251-259); Nemėžio mečetėje susituokusių totorių bendruomenės narių registracijos knyga (1830-1892, sign. 260); Nemėžio apylinkės totorių bendruomenės gyventojų susituokusių ir išsiskyrusių registracijos knygos (1851-1897, sign. 261-264); Nemėžio apylinkės totorių bendruomenės narių mirties metrikų registracijos knyga (1858, sign. 265); Mahometonų dvasinių reikalų valdybos raštas mulai A.Jakubovskiui dėl įrašų tvarkos metrikų knygose (1867) ir kt.

2002 08 02, Vilnius.

Danutė Labanauskienė

SIMONO FIRKOVIČIAUS kolekcija . (Karaimiškų rankraščių rinkinys - KARAJ KOL JAZYŠLARY)

1. Senasis Testamentas - Penkiaknygė ir pranašų Jozuės, Teisėjų, 1-oji ir 2-oji Samuelio, 1-oji ir 2-oji Karalių knygos. Rašė (vertė ?) Z.Rojeckis. XIX-XX a.pr., Kar.k., 170x210x55mm, virš.kietas, antspaudas "Lietuvos karaimų kenesa". 549 l.
2. Senasis Testamentas - Pradžios knyga (spaud., Vilnius, 1899) ir rankr. tekstai iš pranašų knygų. Rašyta Z.Rojeckio. Kar.k., 150x225x15, virš.odinis. 45 l. XIX a. pab.
3. Senasis Testamentas - Išėjimo knyga ir tekstai iš Pranašų knygų. Rašyta Z.Rojeckio. Kar.k., 190x235x10, virš.odinis. 47 l. XIX a. pab.
4. Senasis Testamentas - kunigų knyga ir tekstai iš Pranašų knygų. Rašyta Z.Rojeckio. Kar.k., 190x235x9, virš.kietas 39 l. XIX a. pab.
5. Senasis Testamentas - Skaičių knyga. Kar.k., 190x235x12. 52 l. XIX a. pab.
6. Senasis Testamentas - Pakartoto įstatymo knyga su tekstais iš Pranašų knygų. Rašyta Z.Rojeckio. Kar.k., 190x235x10; virš.odinis XIX a. pab. 46 l.
7. Senasis Testamentas - Esteros, Giesmių giesmė, Rutos, Ekleziastikas. Danieliaus, Ezdro, Nehemijo 1-oji ir 2-oji Kronikų knygos. Rašyta Z.Rojeckio. Kar.k., 190x240x20, virš.odinis. 119 l., XIX a. pab.
8. Senasis Testamentas - Esteros, Giesmių giesmė, Rutos knygos, tekstai iš Pranašų ir kt.knygų (maldos, salmės: giemės, elegijos ir kt.) Kar.k., 195-225x43, virš.odinis, lap. 320 l., XIX a. pab.
9. Senasis Testamentas - Esteros knyga. Religinės giesmės, psalmodijos. Kar.k., 115x190x10, virš. 54 l. XIX a. pab.
10. "Rannie paletj" (giesmės apie išganymą), ¹⁸⁹⁰ spaud. (Religiniai tekstai, skaitomi atlaidų dieną). Kar.k., 160x235x18, virš.odinis. 73 l., XIX a. pab.
11. Senasis Testamentas - Jonos knyga. Religinių švenčių pamaldų tekstai Kar.k., 180x225x22, virš.odinis. 1878 m. 303 psl.
12. Rytinių ir išganymo dienų pamaldų tekstai. Yra spaudinys "Rannie paletj". Kar.k., 170x250x20, virš.odinis. ¹⁸⁹⁰ 87 l., 1890 - /XIX a. pab./
13. Šeštadienio ir kt. dienų pamaldų tekstai. Rankr. ir spaud. Kar. ir hebr.k.k., 165x210x19, įriš., kampai metaliniai. 80 l., XIX a.
14. Vakarų, ryto, šeštadienio ir išganymo dienų maldų tekstai bei giesmės. Kar.k., 120x185x16, įriš.kietas 81 l. XIX a.
15. Išganymo bei pasninkų dienų maldų tekstai. Kar.k., 180x225x17, virš.kietas. XVIII a., 50 l.

- 16. Maldų bei giesmių tekstai. Kar.k. 180x220x13
- 17. Maldų bei giesmių tekstai. 1867 m., kar..k., 170x210x27, virš. senas 186+2 lp
- 18. Senasis Testamentas - Jobo knyga ir Giesmių giesmė. Kar.k., 115x190x6 be virš. 112 psl., XIX a pr.
- 19. Senasis Testamentas - Jobo knyga (be pradžios ir galo). Kar.k., 110x180x4 be virš. 32 lp. XX a. pr.
- 20. Senasis Testamentas - Giesmių giesmė, Ekleziastikas. Maldų tekstai bei spausd. Mekabbeč hebr.k., kar.k., 165x205x30, virš.kietas 166 lp. ^{XVIII-XIX}
- 21. Maldos bei giesmės. Kar,hebr.k., 185x220x20, virš.kietas 87 lp. XIX a. I-oji p.
- 22. Senasis Testamentas - Jobo knyga. Rašyta Z.Mickevičiaus, Trakai, 1933. 230x190x11, įriš.kietas, defekt. 36 lp.
- 23. Senasis Testamentas - Jobo knyga bei Psalmynas (nepilnas). Rašytas S. Firkovičiaus. Kar.k., 185x225x17, įriš.kietas 76 lp., XIX a vid.
- 24. Maldos išganymo dienai. Kar.k., 165x225x3, virš.pusiau kietas 22 lp.
- 25. Maldos; 121 psl. rašyti Z.Rojeckio. Kar.k., 155x230x14 be įriš. 116 lp. XX a. pr.
- 26. Senasis Testamentas - Jeremijo knyga. Zarachovičiaus dovana S.Firkovičiui, 1928 m. Kar.k. (Lucko-Haličo tarmė), 210x320x5 įriš.minkšta 48 lp. XIX a pr.
- 27. Maldos bei giesmės, elegijos ir kt. Kar.k., 105x155x16, įriš.kietas 111 lp. XIX-XX a. I-oji p.
- 28. Maldos, giesmės, didaktiniai kūrinėliai vaikams, jaunavedžiams ir kt. Kar.,hebr.k., 105x165x12, be virš., 102 lp. XIX a.
- 29. Maldos, giesmės, užstalės dainos, pasaulietiškos (Jutkevičiaus) dainos (vertimai ir kūriniai), didaktiniai kūrinėliai ir kt. Kar,hebr.k., 115x180x14, įriš.kietas. XIX a. pab. 96 lp.
- 30. Giesmės, užstalės bei vestuvių dainos ir kt. Kar.,hebr.k., 110x170x x7, be virš. 59 psl., XX a. I-oji p.
- 31. Senasis testamentas - Patarlių knyga. Kar.k., 115x190x5, neįrišta. 47 lp. XX
- 32. Giesmės bei psalmės, elegijos, pasaulietinio turinio dainelės ir kt. Yra malda ir dainelės lenkų k., rašytos hebrajų rašmenimis. Kar., lenkų k., 100x170x8, įriš., defekt.-be pradžios ir pab. XVIII -1861, 40
- 33. Maldos, elegijos, paprotinės giesmės bei dainos vaiko gimimo ir vestuvių proga, didaktiniai kūrinėliai - pamokymai vaikams. Yra hebrajų-karaimų kalbų žodynėlis, rimuotas ir kt. Kar.,hebr.k., 115x178x23, įriš.kietas XIX a., 139 lp.
- 34. Senasis Testamentas - Jonos knyga, maldos išganymo dienai. Dovanota G.Lopatto S.Firkovičiui. Rašyta Z.Rojeckio 1877 m. Kar.,hebr.k., 115x180x26, virš.odinis. 169 lp.

-x-

- 35. Maldos, elegijos, tame tarpe 1710 m. maro proga Lietuvoje. Kar., hebr.k., 175x215x20, įriš.kietas. xixa. pab., 67 lp.
- 36. Senasis Testamentas - Psalmių ir patarlių knygos. Kar.k., 180x215x15, įriš.kietas xixa., 98 lp.
- 37. Senasis Testamentas - Psalmių knyga. Įvairios maldos. Kar.k., 180x210x8, įriš.defekt. xixa. pab., 51 lp.
- 38. Senasis Testamentas - Danieliaus knyga. Liturginiai tekstai. Kar.k., 190x215x8, įriš.defekt. xviiia., 40 lp.
- 39. Senasis Testamentas - Psalmių (be pabaigos) ir Ekleziastiko knygos. Maldos ir kt. Kar.k., 175x210x12, įriš.defekt. xixa., 76 lp.
- 40. Maldos išganymo dienai, elegijos ir kt. Kar.k., 175x220x11, įriš.kietas xixa. pr., 34 lp.
- 41. Senasis Testamentas - Giesmių giesmės, Raudų (nepilna) ir Ekleziastiko knygos. Maldos, giesmės ir kt. relig. tekstai. Yra: užrašai - išvardinta dienos, kuriomis geraiki nuleisti kraują. Kar.k., 170x200x20, be įriš. xviii - xixa., 143 lp.
- 42. Senasis Testamentas - Psalmių ir Patarlių (be pabaigos) knygos. Kar.k., 180x215x30, įriš.kietas, xviiia., 121 lp.
- 43. Senasis Testamentas - Giesmių giesmė (lp.111-122). Maldos, giesmės ir tekstai, elegijos. Yra metrikiniai Mykolo Gabijos Michailovskio šeimos narių (?) užrašai - gimimo, mirimo datos. Kar.,hebr.k., XIX-XX a., 175x108, virš.kietas. 323 lp.
- 44. Senasis Testamentas - Jobo knygas. Elegijos, rašytos įvairių autorių įvairiems asmenims. Kar.,hebr.k., XIX a., 175x117, virš.kietas 155 lp. (puošnits oculos viršeliui, selornes šriftras)
- 45. Liturginiai tekstai (maldos, giesmės), apeiginiai tekstai - vaiko gimimo, vedybų proga ir kt. Yra hebrajų-karaimų kalbų žodynėlis rimuotas, eilėraščiai. Kar.,hebr.k., XIX-XX a., 175x115, įriš.kietas, 340 p. Yra Panevėžio kenesos antspaudas. 340 psl.
- 46. Maldos, religinės giesmės ir kt. Rašyta Z. Rojeckio. Kar.,hebr.k., 178x112, įriš.kietas, xixa., 222 lp.
- 47. Maldos, giesmės, eilėraščiai ir kt. Kar.,hebr.k., 173x115. xviii - xixa., 226 lp.
- 48. Maldos, giesmės, elegijos. Yra metrikiniai įrašai. Kar.,hebr.k., 175x107, xixa. pr., 155 lp.
- 49. Maldos, giesmės ir kt. tekstai. Kar.,hebr.k., ~~XIX~~ a., 185x120, defekt. xviii - xixa., 71 lp.
- 50. Teologinio bei istorinio pobūdžio išrašai iš knygų bei maldaknygių. Hebr.k., 167x105, virš.kietas, xixa., 52

- 4
51. Paminėjimų maldos ir kt. tekstai. Kar., hebr. k., XIX a., 180x110, iřiš. odinis, XIX a., 36 lp.
52. Senojo Testamento tekstai. Maldos, kuriose prašoma gero derliaus, nurodymai, kokias maldas kalbėti esant vaivorykštei, lyjant lietui ir kitų gamtos reikiinių progų. Kar., hebr. k., 105x170, neįr., be pradži XX a. pr., 180 lp.
53. Pamaldų tekstai. Maldos, kalbamos kapinėse, prieš miegą ir kt. Kar., hebr. k., 170x103, iřiš. odinis, XIX, 107 lp.
54. Maldos, giesmės, dainos, sukurtos įvairių asmenų ir kt. Maldynas priklausė Grigulevičių šeimai. Kar., hebr. k., 170x100, iřiš. kietas XIX a., 107 lp.
55. Giesmės, maldos, eilėraščiai ir kt. tekstai lenkų, rusų ir karaimų kalbomis, rašyti hebraiškais rašmenimis. (išimta iš Nr. 54). Kar., lenkų, rusų k., 180x110, neįr., ~~apie~~ 4 lp., stovis blogas, XIX - XX pr.
56. Maldos, giesmės, tekstai iš Senojo Testamento knygų. 180x112, iřiš. kietas, XIX - XX a. pr., 70 lp.
57. Giesmės, sukurtos įvairių autorių, įvairiomis progomis (yra autorių XVI a.) Hebr., kar. k., 168x110, iřiš. kietas, odinis. XIX a. pr. (pop. 1803 m.) 86 lp.
58. Ištraukos iš Senojo Testamento. Maldos, giesmės ir kt. Yra nurodymai, per kokias šventes jos skaitomos. 170x107, iřiš. kietas. XIX a., 48 lp.
59. Maldynas (yra nurodymai, kokios maldos per kokias pamaldas skaitomos). Rašyta Z. Rejeckio, 108 lp., Kar. k., 166x110, iřiš. kietas, XIX a. pab.
60. Senasis Testamentas - Giesmių giesmė. Maldos bei giesmės. Metrikiniai Elješevičių šeimos narių užrašai. Burimas (pranašavimas) iš žmogaus kūno dalių virpėsių (traukulių). Receptas "Fialki, kak sredstvo ot raka..." Kar., hebr., rusų k., XIX-XX a., 163x103, iřiš. kietas, defekt. 269 lp.
61. Įvairių asmenų sukurtos maldos, giesmės ir pan. Kar., hebr. k., XIX a. 175x108, ^{be} iřiš. virš., 55 lp.
62. Tas pats. Kar., hebr. k., 165x103, iřiš. odinis XIX a. pab., XX a. pr., 65 lp.
63. Maldos, giesmės, užstalės dainos, apeiginiai (vestuvių) tekstai. Eilėraščiai rusų k. hebraiškais rašmenimis ir kt. Kar., hebr., rusų k., 160x108, iřiš. kietas XIX a., 44 lp.
64. Liturginiai tekstai. Kar., hebr. k., 165x95, iřiš. odinis XIX. 388 lp.
65. Maldynas. Hebr., kar. k., 185x110 be iřiš. XIX a., 120 lp.
66. Religinės giesmės bei maldos. Kar., hebr. k., 172x108, iřiš. kietas XIX a. pab., 125 lp.
67. Tekstų ištraukos ir vertimai iš Senojo Testamento knygų, maldos, giesmės, sukurtos įvairių asmenų, ir kt. 173x108, virš. odinis XVIII - XIX a., 240 lp.
68. Maldos, užstalės giesmės bei dainos, vestuvinių apeigų tekstai. Verti

- muose pasitaiko terminijos paaiškinimų. Kar., hebr.k., 148x98, įriš. kietas su metalinių užraktu XIX a. pab. 187 lp.
69. Liturginiai tekstai ir kt. Kar., hebr.k., 130x80, įriš. odinis XVII a., 161 lp.
70. Maldos, giesmės. Yra Zaracho Trakiečio kūrinys. Hebr.k., 90x80, įriš. odinis, ~~formatas~~ "nykštukas", XVIII-XIX a., 362 lp.
71. Tekstai iš Senojo Testamento knygų, pamaldų tekstai, atskiros maldos bei giesmės. Hebr., kar.k., 10x8, įriš. odinis, formatas "nykštukas" XVIII-XIX a., 181 lp.
72. Pamaldų tekstai bei atskiros giesmės ir kt. Hebr., kar.k., 9x8, virš. kietas, formatas "nykštukas". XIX a., 162 lp.
73. Rankraštinė papūra medžiaga (liturginiai ir kt. tekstai). Kar., hebr.k. XIX-XIX a., 207 lp.
74. Senasis Testamentas - Pradžios ir Išėjimo knygos (tekstas, rengtas spaudai ?) Kar.k., 270x210, be virš. XX a. I-oji p., 113 lp.
75. Senasis Testamentas - Psalmynas ir Patarlių knyga, be to, Gimių giesmė, Ekleziastikas. Rašyta Z. Rojeckio. Kar.k., 187x113, įriš. odinis XIX a. pab., 174 lp.
76. Liturginiai tekstai, įvairios giesmės ir kt. Priedai: kelių (atskirų) lapų hebr.-rusų k. žodynėlis. Kar.k., 176x110, įriš. kietas, blogas XX a. pr., 120 lp.
77. Liturginiai tekstai. Yra užrašai apie bažnytinio kalendoriaus taikymo taisyklės ir kt. Priklausė Robačevskių šeimai. Kar., hebr.k., 173x110, virš. kietas. XIX a. pab. 71 lp.
78. Liturginiai tekstai, atskiros maldos, įvairūs smulkūs rašinėliai, gramatinio pobūdžio pastabos, hebr.-kar. kalbų žodynėlis, rašytas rimuota forma. (Gali būti etnografinių ar tautosakinių dalykėlių). Kar., hebr.k., 180x110, virš. kietas; XIX a. pab., 71 lp.
79. Senasis Testamentas - Psalmynas, Patarlių, Rutos, Gimių giesmės, Ekleziastiko ir kt. knygos. Rašyta Z. Rojeckio. Kar.k., 173x98, virš. kietas, suplyšęs. XIX a. pab. 212 lp.
80. Liturginiai tekstai, maldos, dainos (giesmės) ir kt. Priklausė Robačevskių šeimai. Kar., hebr.k., 175x113, virš. kietas. XIX a. pab.-XX a. pr. 126 lp.
81. Liturginiai tekstai ir kt. Sapnininkas ir kt. rašiniai. Priklausė Robačevskių šeimai (?). Kar.k., 175x110, virš. kietas, supl. XIX a. pab. 73 lp.
82. Religiniai ir liturginiai tekstai, kiti užrašai. Priklausė Grigulevičių šeimai, Panevėžys. Kar., hebr.k., 177x105, sąs., virš. medž., su ~~prastu formatu brošiūros įklija.~~ XIX-XX a. pr., 61 lp.
83. Atsakymai į klausimus religinės dogmatikos, ritualo srityje. Liturginiai tekstai. Priklausė Grigulevičių šeimai (?). Kar., hebr.k., 165x108, be virš., užrašų kn. XIX a. pab., 18 lp.
84. Senasis Testamentas - Gimių giesmės, Ekleziastiko bei Ezdro knygos.

- Z.Rojeckio vertimas, rašė J. Maleckis, 1935 m. Kar.k., 173x110, be virš, pirmas lapas meniškai apipavidalintas. 43 lp.
- 85.Maldynas (mažasis). Kar.,hebr.k., XIX-pab., 177x110, sąs. - 8 lp.
- 86.Maldyna: maldos, giesmės, elegijos. Kar.k., 182x120, virš.kietas ornamentuotas, 281 lp. XIX a.pr.
- 87.Poema "Nenekedžan", iš rusų k.versta J.Lobanoso, 1938 m. Kač.k., 207x170, virš.kietas, 40 pal.
- 88.Liturginiai tekstai. Senasis Testamentas - Jobo knyga (gali būti ir kitų knygų). Kar.k., 235x190, įriš.kietas, 100 lp. XIX a.pr. 96 lp
- 89.Senasis Testamentas. Tekstų vertimas (?). Priklausė Poziemskiams. Kar.k., 208x166, įriš.kietas, ornamentuotas, XIX a., 171 lp.
- 90.Senojo Testamento knygų vertimai į kar.k., Kar.k., 225x180, įriš.kietas, 419 lp. XIX a. pab.
- 91.Senasis testamentas - Danieliaus ir kt.knygos. Kar.k., 243x172, virš.kietas. XIX a pr., 141 lp.
- 92.Senasis Testamentas - Pradžios knyga (be balsių), su S.Šapšalo pasta-bomis parašėse ir jo bibliotekos kortele. - Nr.121 Piėcioksiag, rėkopis w jez.karaimskim. Krymo kar.k., 215x170, įriš.kietas, ornamt. XIX a., 289 lp.
- 93.Maldų tekstai, elegijos ir kt. Kar.,hebr.k., 215x180, įriš.kietas, 97 lp. XIX a pr.
- 94.Senojo Testamento knygų ir maldų tekstai. Priklausė Robačevskiams. Kar.,hebr.k., 210x165, įriš.kietas, apie 100 lp. 152 lp., XIX - XX a.pr.
- 95.Senasis Testamentas - Jobo ir kt.knygos. Maldos ir kiti tekstai. Kar., hebr.k., 200x165, įriš.odinis, ornament. XIX a., 202 lp
- 96.Bakaliaras. 1848 m. Hebr.kar.k., 178x115, įriš.kietas, odinis 152 lp
- 97.Bakaliaras. Hebr.,kar.k., 178x110, įriš.odinis, ornament. XIX a.pab. 267 lp
- 98.Bakaliaras. Hebr.,kar.k., 168x110, įriš.kietas XX a pr. 448 lp.
- 99.Bakaliaras. Hebr.,kar.k., 185x110, įriš.kietas XX a.pr. 388 lp.
- 100.Bakaliaras. Hebr.,kar.k., 176x110, neįr., be virš. XIX a pab. 113 lp
- 101.Maldynas (Lucko-Haličo karaimų). Kar.k. (Haličo tarmė),hebr.k. 200x117, virš.stovus blogas XIX a 155 lp.
- 102.Tas pats. Kar. (Haličo tarmė),hebr.k., 188x115, virš.įriš, be nugarė-lės XVIII a, 312 lp.
- 103.Tas pats. 190x110, XIX a., 134 lp.
- 104.Tas pats. 210x120, XVIII a, 320 lp.
- 105.Tas pats. 193x160 XVII - XVIII a., 171 lp.

-7-

106. Medžuma ((Krymo karaimų maldu, liaudies kūrybos, literatūrinių tekstų, folkloro rinkinys). XIX a., 245 lp. 20,5x11
107. Tas pats. XX a. pr., 80 lp., 22x12
108. Tas pats. XVIII - XX a., 53 lp., 22x11,5
- 109 - 118. Tas pats.
119. Tas pats. 1891 m., 9 lp., 21x13,5
120. Trakų karaimų rankraštinių medžiaga - v a r i a. XIX a., 29 lp.
18x11,5

1983 rugsėjo 21 d.

Sarašą sudarė R. Firkovičius

- F305-109, 417 psl., XIX a. ~~pr.~~ pr., 22x11,5
- F305-110, XX a. i-oji p., 303 psl., 16,5x21
- F305-111, 1876-1879, 480 psl., 21,5x16,5
- F305-112, 803 psl., XX a. pr., 21x16,5
- F305-113, XX a. pr., 184 lp., 21,5x17,5
- F305-114, XIX a. (1863 - 1876), 238 lp., 20x16
- F305-115, XIX a., 455 lp., 21,5x16,5
- F305-116, XX a. pr. 412 psl., 21,5x11,3
- F305-117, XIX a. pab., 336 psl., 21x10,5
- F305-118, 1854 m., 200 psl., 21x12

F 305 Simono FIRKOVIČIAUS kolekcija
(Karaimiškų rankraščių rinkinys - KARAJ KOL
JAZYŠLARY)

/Tęsinys. Žr. sąrašą, sudarytą 1983 IX 21/

121. Medžuma, 1889 m. Priklausė Tiro šeimai. Paskutinė pastaba -
1914 m. /Yra S. Firkovičiaus įrašas, kad šią medžumą jis gavo
iš gyd. S. Gelelovičiaus Eupatorijoje, 1957 X/. Kar. k., 240 lp.
22,2 x 17 virš. kietas.

122. Medžuma, 1877 m. Priklausė Šebetajui Tiro, Krymas. Titul. lapas
užrašytas hebr., arabų bei rusų rašmenimis.
Kar.k., 22,5 x 18,5 be virš. 1878 VIII 2

123. Medžuma - Dainynas (žodžiai ir gaidos). Tekstas rašytas rusų
ir iš dalies lotyn. rašmen. Yra karaimų pavardžių bei prancūz.
žodžių sąrašas. Dainos su gaidomis: psl. 3-180. Yra S.Firkovi-
čiaus pastabų.
Kar.k., 3-286+4 psl., be virš. 21,5 x 17,5 XX a.

124. "Masaly" iz "medžumy" . Rasskaz o mudroj ženščine /Iš medžu-
mos - Apsakymai (pasakos). Apsakymas apie protingą moterį/.
Rusų k., 11 lap., sąs-nis, 22,5 x 17,5 be virš. XXa. I ket

125. Medžuma - apsakymai ir kt. Priklausė Izaokui s. Juozo Fuki,
Krymas. Kar. k.(iš dalies hebr.k.), 20,5 x 17,5 virš., 1857 m.
52 lp.

126. Medžuma - kūriniai: 1. Anglų milordas ir 2. Aklojo sūnus (tur-
kų pasaka). Priklausė Sinani šeimai, Krymas. S.Firkovičiaus
gauta iš Fiodoro Sinani Simferopolyje 1957 m. XIX a. pab.
Kar.k., 328 psl., 17,5 x 22 virš.kietas.

127. Sen.Testamentas - Penkiaknygė, ~~147~~ 147 lp. Rašyta nenustatyto as-
mens. 2. Sen. Test. - Giesmių giesmė, 1-6 lap. Rašyta S.Firko-
vičiaus. 3. Aftaralar (Haftara) - a) Pradžios knygai, 1-29 lp
b) Pradžios knygai, 1-61 lap. c) kelioms šventiems, 3+2 lap.
Rašyta F. Maleckio / b ir c/.
Yra: S.Firkovičiaus pastabos, 1954 m. Rankr. naudojosi I. Nei-

manas /Odesa/ ir kt. mokslininkai /Lietuva, Maskva, Lenkija/
rengiant spaudai kar. k. tekstus ir žodyną. 252 lp.

Kar.k., rankr. rašytas 1926-1927 m. 1 aplankas, 38 x 24.

128. Sen.Testamentas - Pakartoto įstatymo knyga. Rašyta Z.Rojeckio.
Kar.k., 40 lap., 21,8 x 17,2, virš.kietas. Prieš 1915 m.

129. Sen.Testamentas - Skaičių knyga. Rašyta Z.Rojeckio.
Kar.k., 42 lap., 22,7 x 17,8, virš.kietas. Prieš 1914 m.

130. Sen.Testamentas - Išėjimo ir Kunigų knygos. Rašyta Z.Rojeckio.
Kar.k., 42+29 lap., 22,6 x 17,7 virš.kiet. Prieš 1914 m.

131. Sen.Testamentas - Psalmių, Patarlių ir Ekleziastiko knygos,
rašytos 1843 m. ir Jobo kn., rašyta 1924 m.
Maldos, kalbamos susapnavus (blogą) sapną, pasninko dieną ir
kitom progom.
Rašyta Felikso (Finejeso) Maleckio ir kt. asmenų. Rinkinys pri-
klausė Maleckių šeimai. Yra S.Firkovičiaus pastabų tekstui.
Kar.k., 21,7 x 17,5 virš.kiet. - Trakai-Vilnius-Panevėžys,
148 lp. 1843, 1924, 1938 m.

132. Karaimų maldaknygė. Rašyta Z.Rojeckio 1902 m., keli lapai -
J.Maleckio 1934 ir 1937 m. Rankr. įrištas kartu su F.Maleckio
spausdintų giesmių (Vilnius, 1890) tekstu (lp. 33-56)
Kar.k., 25 x 17 virš.kiet. 98 lp. 1902 m. (ir 1934, 1935)

133. Karaimų maldaknygė atlaidų dienai. Priklausė Z.Rojeckiui. Yra
S.Firkovičiaus štamai. Pradiniai ir keli paskutiniai lapai
rašyti Rojeckio, yra 4,5 lap. spausdinto teksto įkliaja.
Hebr.k., 20,7 x 16,5 virš.kiet. 112 lp. XIX (XVIII) a.
Vanden Zerklio "Madona"

134. Maldos, elegijos, giesmės ir kiti XVII-XIX a. autorių kūriniai.
- Lietuva, Haličas ir kt. Rinkinys priklausė Maleckių šeimai.
Kar., hebr.k., 23 x 16 virš.kiet. 83 lp. XIX a. [Fojis p.]
Vanden Zerklio "Lūdas" "Pasto vargas"

135. Maldos, giesmės, didaktiniai ir kt. kūrinėliai, sukurti XVI -
XVIII a. autorių. Sen.Testamento tekstai iš Penkiaknygės, nepil-
ni.
Kar., hebr.k., 15,5 x 9,2 be virš. 58 lp. XIX a. p.c.

Vanden Zerklio "Pro Patria" 180[-]

136. Maldynas - tekstai iš Esteros, Kronikų ir kt.(?) Sen.Testamento knygu (kar.k). Maldos, Palaiminimai (alhyšlar), giesmės ir kt. Priklausė Juchnevičių šeimai.
Kar., hebr.k., 17,7 x 11, be virš., be pabaigos. 89^lp.XIX a.
137. Maldynas. Yra: ūkiniai užrašai - sąskaita apie išlaidas karvės išsigijimui, karvių gydymui ir kt., kar.k. Priklausė Špakovskių šeimai (pažymėta apie maldyno išsigijimą 1861 m.).
Hebr., kar.k., 17 x 10, be virš.ir pabaigos. 86^lp.XIX a.
138. Elegijos, giedamos kenesoje bei kapinėse per pasninkų dienas.
Kar.k., 7 lap., 17,8 x 11,2, be virš.ir pabaigos. XX a.
p^t
139. Maldos, elegijos ir kt. kūriniai, sukurti įvairių autorių, jų tarpe Haličo bei Lucko karaimų. 85^lp.
Kar.,hebr.k., 16,5 x 10, be virš.ir kelių prad.lapų.XIX-XX a.
140. Maldynas - maldos, giesmės ir kt. kūriniai, sukurti XVIII-XIXa. autorių. Maldynas Priklausė Simonui Firkovičiui ir jo tėvams. Yra jo štapai ir įvairių metų jo atžymos.
Kar., hebr.k., 16 x 10, be virš., pradž. ir pab. 128^lp.XIX a.
141. Rojeckių šeimos užrašų knyga, Trakai. Yra: pastabos apie 1915m. evakuaciją iš Trakų į Rusiją, ūkiniai užrašai, pinigines sąskaitos, a g u r k ū auginimo terminai, darbai, jų derliaus ir realizacijos sąskaitos; pastabos apie numatomą orą, istorinės pastabos ir kt.
Kar., rusų, hebr., lenkų k., 17,8 x 10,7. 185^lp.1881-1941 m.
142. Sen. Testamentas - Jobo knyga.
Rankr.priklausė Jurgiui (Jeremijui) Elijaševičiui, vėliau Mikalojui Dubinskiui, kas pažymėta pradiniam ir paskut. psl.
Kar.k., 63 lap.teksto, 16,8 x 11. XIX a.
143. Maldynas.
Hebr.k. (kai kurios pastabos kar.k.), 82^l lap.
15,2 x 10,5, be virš.ir be pradž. XIX a.

~~-11-~~

144. Maldynas. Priklausė Pileckių šeimai ? /knygos vid. atskirame lape užrašas hebr. rašmenimis "Avijaš Pilecki kochany"/.
Hebr.k., 16,3 x 10,6, be virš., pradž. ir pab. 102 lp. XIX a.
145. Maldos, religinės giesmės bei himnai. Yra: malda, kalbama prieš miegą (Tynčlych byla birgia jatsam da juklarm...); tekstai sukurti dvasin. M.Luckio (lap.30).
Hebr.k., lap.3-4 kar.k., 48 lap.; 21 x 18, virš.kietas, senas 1872-1873 m. (pagal paskut.įrašą)
146. Sen. Testamentas - Rutos knyga.
Kar. k., 4 lap.; 21,7 x 17,9, be virš., sąs-nis, Nauj.Verkių popier. fabr. XIX a.
147. Maldos, religinės giesmės; vestuvinės giesmės bei tekstai. Yra trumpos maldos už mirusiųjų dvasią (atskirų asmenų), pateiktos kai kurių giesmių XVI-XVIII a. autorių pavardės. Rinkinys priklausė (XIX a.) Gabrieliui Jutkevičiui (Naujamiestis).
Kar., hebr.k.; 17,7 x 10,5, be virš., pradž. ir pabaigos Panevėžys (1853 m.), Naujamiestis. 63 lp. XIX a.
148. Giesmės, maldos bei pamaldų tekstai. Priklausė Poziemskių šeiminėms.
Kar., hebr.k.; 17 x 10,8, be prad. ir paskut. lapų. 69 lp. XVIII a. pab. - XIX a. p.
149. Sen. Testamentas - Jobo knyga.
Trakai. Rašyta Maskvoje Simono Eljaševičiaus, 1936 m.=?
Kar.k., 1-50 psl.; 27,8 x 22, be virš. 1936 m.
150. Sen. Testamento atskirų knygų tekstai, gedulingos ir kt. giesmės (=elegijos ir kt.), atliekamos šeštadienio pamaldų dienomis. Rašė Simonas Eljaševičius, 1936 m.
Kar.k., 35 psl.; 27,8 x 22, be virš. 1936 m.
151. Elijo Bašijačio poezijos kūriniai (religiniai nurodymai), rašyti S. Elijaševičiaus iš Juozo Lobanoso vertimų į kar.k., užbaigti rašyti Trakuose 1920 m.
Elegijos, giesmės bei maldos, verstos į kar.k. Aarono s. Jehudos
Kar.k., 12 lap.; 27,8 x 22, be virš. 1920 ir kt. m.

152. Šeštadienio, atgailos, priešrytinės (tan saruvu ochumachlary) ir kt. maldos. Vertė į kar.k. įvairūs autoriai, jų tarpe M.Lukšinskis. 30 lp.
Kar.k., 23,5 x 18, be virš., pirmojo ir paskut-jų lapų. XIX a.
153. Sen. Testamentas - Izaijo knyga, 1-28 skyriai. 27 lp.
Kar.k., 19,8 x 15,6, be virš. XX a.
154. Sen. Testamentas - Giesmių giesmė, 9 lap. ir Rutos knyga, 8 lap. 17 lp.
Vertė ir taisė J. Maleckis, 1948 m.
155. Elegijos bei gedulingos giesmės (kynalar, syjyt irlar).
Kar., hebr. k., 17 lap.; 22,2 x 16, be virš., defekt., XIX-XX a.
156. Elegijos ir kitos religinės giesmės (nurodyti kai kurių autoriai)
Kar., hebr.k., ~~12=21~~ lap.; 20 x 17,7, be virš., stovis blog. 10 lp.
XIX a. pab.
157. Sen. Testamentas - Giesmių giesmės. Rašyta 1662 m.(??). Yra įrašas (1 psl.), kad rankr. priklausė F. Maleckiui.
Kar.k., 5 lap.; 19 x 16,5, be virš. 1662 m.(??)
158. Elegijos bei tekstai, išversti iš karaimų maldaknygės Šelomo s. Mykolo Mickevičiaus
Kar.k., virš.minkšt., 36 lap.; 16,7 x 10,5. Trakai, 1902 m.
159. Relig. tekstas, skaitomas Velykų išvakarėse, kar.k., 8 lap., 23 x 18,5, be virš., 1897 m.
Elegijos bei gedulingos giesmės (jų tarpe 1710 m. marui Lietuvoje aukoms atminti). Kar., hebr.k., 8 lap., 23 x 18,3, be virš.
Yra S.Firk. pastaba, kad rankr. gauti iš Šelomitos Pileckienės. XIX a. pab.
160. Relig. tekstas, skaitomas Velykų išvakarėse, rašytas Nisano Eljaševičiaus Trakuose 1895 m.
Kar.k., 20 psl.; 22,4 x 17,5, be virš. 1895 m.

161. Trumpos religinės giesmės (pįjut) XIX ir ankstesnių amžių autorių (jų tarpe autoriaus iš Kale - Masbiro Samuelio s. Juozo) Kar.k., hebr.k., 6 lap.; 22,5 x 17,3. 1851 ir b/m - XIX a.
162. Elegijos bei gedulingos giesmės (1710 m. maro aukoms Lietuvoje ir kt.). Rašytos Š. Grigulevičiaus 1883 m. ir vėliau kito asmens. Kar.k. (iš dalies hebr.k.), 13 lap.; 22,5 x 17. 1883-XIX a. p.
163. Elegijos bei gedulingos giesmės (1710 m. maro aukų proga ir kt.) Kar.k., 7 lap., 18,5 x 11,5, be virš. XX a.
164. Maldos bei giesmės (nurodomi kai kurių autoriai ir kokiomis progomis atliekamos). Yra malda, kalbama pagal karaimų paprotį apeinant kapines. Kar.k., 18,8 x 11,7, be virš. 32 lp. XX a. (1932 ir kt.)
165. Maldos, kalbamos iš ryto ir susapnavus (blogą sapną). Kar.k., 8 lap., 16,7 x 11, be virš. ir pabaig. XX a. pradž.
166. Trumpos maldos (kalbamos bei giedamos prieš mokymąsi ir naujagimio apeigų metu). Kar.k., 19 lap.; 16,4 x 10,4, bevirš. XX a.
167. Maldynas (yra: maldos atliekamos įvairių relig. apeigų metu, jų tarpe kapinėse). Yra maldos iš maldaknygės, spausdintos pirmoje karaimų spaustuvėje (Kale, 1734). Maldynas iki 1929 m. priklausė Onai Grigulevičienei. Kar.k., 17,5 x 11, virš. 57 lp. XX a. pradž.
168. Hebrajų kalbos ir kar. tikybos mokymosi sąsiuvinis (nenustatyto asmens). Kar. - hebr.k. 17 lp. [192- m.] 20,6 x 17,5 mar.
169. Sultanskio (?) rašinys "Gan eden" (Rojus). /Turinys: teologinės bei istorinės žinios apie karaimus, tame tarpe Lietuvos karaimus su būdingomis šiam autoriui klaidomis bei anachronizmais apie Liet. didž. kunigaikščius/. Juodr. vertimas į kar.k. Kar.k., 11 lp. 21 x 17,5 XX a. vertimas

170. Ajtty ol kičiriak... - Abrahamo Firkovičiaus mintys apie jo tęsiamą darbą - komentarą pranašo Izaijo knygai - tikslus, priešastis bei pobūdį. Rašiusiojo pavardė nenustatyta. Tekstas be pradžios ir pabaigos.
Kar.k., 7 lap., 25 x 19 XIX-XX a.
171. Sužiedotuvių daina (Muzhul kielinj), sukurta Zaracho s. Natano Trakiečio ir įvairios giesmės.
Kar., hebr.k., 16,6 x 10,2, stovis blogas. 12 lp. XIX a. (?)
172. Vaistažolėmis bei augalais gydymo mokslas /-šalavijas, levanda ir kt./. Nurodomas vaistų pagaminimo būdas ir taikymas konkrečioms ligoms ar negalavimams.
Kar.k., 5 lap., 18,5 x 11,5 XIX a.
173. Rinkinėlis. Yra: sapnynas, pranašavimai iš kūno dalių virpėjimų, hebrajų-karaimų kalbų žodinėlis ir kt.; didaktiniai kūrinėliai lenkų kalba hebrajų rašmenimis ir kt. Užstalės dainos, giesmės.
Kar., hebr., lenkų k., 18,3 x 11, stovis blogas XIX a. (?) 20 lp.
174. Religinės bei apeiginės giesmės, sukurtos įvairių autorių (XVII ir kt. amž.). Yra: Uvul kajsy tuvdu... (giesmė gimus kūdikiui).
Kar., hebr.k. 8 lp. 18,5 x 12 XX a.
175. Hebrajų - karaimų kalbų rimuotas žodinėlis (fragmentai). Rašyta dviejų autorių.
6 lp. 18, x 11,3 XIX ir XX a. pradž.
176. Sefer goralt /Lemties knyga - Księga losow - autorius Achitofelo Giloniečio/.
Hebr.k., 11 lap., 18 x 11, virš. popier. XIX a.
177. Klausimai ir atsakymai apie galvijų skerdimą pagal karaimų ritualą.
Hebr. ir kar. k., 5~~7~~¹⁰ lap., 16,9 x 10,7 XIX a. pab.

178. Bakaliaras Sen.Testamento Jozués, Teiséjū, Samuelio, Jobo, Psalmyno bei Patarlių knygomis.
Hebr.-kar.k., 18 x 11,5, be virš. 77 lp. XIX a.
179. Jorasy tiušliarninj /Sapnynas. Saadijo Haggaono kūriny/. Yra 197 numeruoti pranašavimai. Rankr. rašytas ir priklausė J.Grigulevičiui; titul. lape jo sūnaus Rapolo Grig.užrašas, Panevėžys, 1926 m.
Kar.k., 9 lap. 18,2 x 11,4 XX a.pradž.
180. Pranašavimai bei pranašystės iš gačtos reiškinių (lietus, griauštinis), iš haliucinacijų ir kt.
Kar.k., 4 lap. 18,5 x 11,5 be virš. XXa.pradž)
181. Sefer Abakot Rochel (?)
Jozués Grigulevičiaus rankr., padovanotas jo sūnaus Rapolo S.Firkovičiui, Panevėžys, 1935 m.
Vert. į kar. k., 19,5 x 12,4 77 lp. XIX a.
182. Goralot... Alpozrijos pranašystė
Priklausė Abrahamui Tinčovičiui, apie tai pažymėta rusų kalba hebr.rašmenimis rankr.paskut. psl.
Kar.k., 18 lap. 18 x 11,1 be virš. XIX-XX a. pab.
183. Rinkiny: 1. Goralot (Alpozrijos pranašystė) 2. Žolynas-receptai (?) 3. Tablica odhadyvanija mužskich i ženskich imion (rusų k. hebr.rašmen.) 4. Lotyniški vardai, įvairūs ženklai (piešiniai) ir kt.
Hebr.k. 9,9 x 8,8 be virš. 58 lp. XIX a. 1-ji p.?
184. Goralot /Pranašystė/. Fragmentas.
Hebr.k., 3 lap. 16,8 x 10,5 be virš.
185. Maldos, giesmės, eilėraščiai. Rašyta Ananijaus Dubinskio.
Kar., hebr. ir rusų k. hebrajų rašmenimis.
10,8 x 8,6 be virš. 30 lp. XIX a.vid.-2ji pusė?

- 186. Išpažintis pirmoji ir antroji. Rašė J. Maleckis, Panevėžys, 1938m
kar.k., 10,6 x 8,4 virš. popier. 6 lp. 1938 m.
- 187. Onarhejlar da jašarhejlar...- Vestuvinė atamano (maršalkos)
daina ir Muzhul kielinj...- daina jaunajai
Kar.k. 11,4 x 9 be virš. 16 lp. XIX a. pab
- 188. Traktatas Noacho s. Jokūbo apie ritualinį galvijų skerdimą.
Popier.viršelyje yra XX a. trumpų prierasų bei pastabų (XXa.)
Hebr. k. 10, x 8,4 18 lp. XIX a. 354 p f.
- 189. Rinkinys. Elegija (mirus 1800 a. Lobanosui), maldos, įvairūs
klausimai ir atsakymai; nurodymai kaip skiepyti vaismedžius
(kar.k.), receptai nuo ligų, ūkiniai patarimai, apie elektros
mašiną ir kt. 42 lp.
Kar., rusų, hebr. k. 15,8 x 10,3 virš.kiet. 1878,1892 ir
kt.m.
- 190. Z.Rojeckio sudaryti kalendoriai 1881, 1887 ir 1890 metams - tik
jų viršeliai (pirmieji psl.), kuriuose yra: eilėraštis "Prosba
do Boga Rojeckiego, człowieka biednego", 1887 metai parašyti
^{akrostichu} ~~spūdu~~ - ten rok mesjaš zjawi się; rusų-lenkų-lietuvių mėne-
sių pavadinimai (jų tarpe lietuviški biržis, spalminis, sejkis
(=gruodis). Visi tekstai rašyti hebrajų rašmenimis.
Kar., liet., lenkų k. 11,5 x 9 3 lp. 1881 - 1890 m.
- 191. Eilėraščiai - baitiniai, jumoristinio, meilės ir kt. turinio.
Autorius nenustatytas. 10,5 x 8,5
Kar. ir lenkų k. hebr. rašmen. 1-3,4,6-12 lap. XIX a.
- 192. Bakaliaras Sen. Testamento Giesmių giesmės ir Raudų knygoms.
Hebr. - kar. k. 11 lap. 18 x 11,3 XIX
- 193. Bakaliaras Sen. Testamento Izaijo ir Jeremijo knygoms.
Nekomplet., be pradž. ir pab.
Hebr. - kar k. 18 x 11,3 35 lp. XIX
- 194. Bakaliaras Sen.Testamento Karalių, Jozuės, Izaijo, Jeremijo,
Azechielio, Samuelio knygoms. Be pradž. ir pabaigos.
Hebr.-kar.k., 37 lap. 18 x 11,3 XIX a.

195. Ištraukos iš Sen.Test. Giesmių giesmės kn. ir Velykų švenčių tekstai.
Kar.k., 21 psl., hebr.k. 3 psl., 18,4 x 11,3 25 lp. XIX a.
196. Maldynas (atlaidų dienai).
Kar.k., 31 lap., 18 x 11,3, be pradž. XIX-XX a.
197. Religinės giesmės (nurodomi jų autoriai).
Kar.k., 9 lap. 17,9 x 11,3 XIX a.
198. Religinės giesmės. Tekstai be pradž. ir pabaigos. Pieštuku rašyti metai (Vilniuje) neįskaitomi.
Kar.k., 11 lap. 18 x 11,2 XIX a.
199. Pranašo Habakuko malda, giedama (recituojama) per Sekminių šventę. /4-me psl. surašyti žodžiai hebr.rašmen.: kruka, strusa, slepovrona, sokol, čaplia ir kt.; be to, duonos palaiminimo frazė hebr.k./.
Kar.k., 1-3 psl. 17,7 x 10,5 2 lp. XIX a. 1-ji p.?
200. Sen.Testamentas - Ekleziastikas. Tekstas be pradž. ir pabaigos.
Kar.k., 8 lap. 18,5 x 15, be virš. XIX a. 1-ji p.
201. Religinė giesmė atgailos dienai. Vertimas į kar.k. 1709 m. Malda, vert. į kar.k. (nurodyti autoriai).
Kar.k., 8 lap. 16,9 x 11 XVIII-XIX a.
202. Trumpa malda, kalbama prieš Velykų šventę, semiant švarų vandenių iš upių vandenų (šaltinių?).
Kar.k., 1 lap. 17 x 16,5 XX a. pradž.
203. Liturginiai tekstai - aftaralar /Haftara/. Į kar.kalbą vertė S.Firkovičius.
Mašinr., lotyn.rašm. 74 lp. 34,5 + 21ⁿⁱ XX a.
mas.
204. Liturginiai tekstai - aftaralar.
Kar.k., 23,5 x 18,5 be virš. 32 lp. XIX a. 2-ji p.
~~74~~ lp.

205. Malda atliekama "Šemina acieretj" dienomis (Bijanginj astry boj džymaty...)
Kark., 16 lap. 18,5 x 11,5 XIX a. 2-ji p.
206. Maldos: "Pirmųjų karaimų mokslininkų(=dvasininkų)" ir XVII-XVIII a. autorių giesmės. Psalmė "Kim symarlansa". Jigitj ojan, nie juklejsyn... Kartny bachkyn..., kiop machtavlar tiuziu..., uvul tuvsa saja bary bijanir... ir kt. giesmės. Ojanhyn džan, ojanhyn syjly...
Kar.k., paskut.giesmė - hebr.k., 18 lap., 20 x 16,5. XIXa.
207. Sen. Testamentas - Danieliaus knyga (pilna).
Kar.k., ³⁰lap. (65-94.) 17,8 x 11,7, be virš. XIX-XX a. ^{pd}
208. Trumpos religinės giesmės (yra akrostichas "Eliav bienj Zievelun" - giesmės autorius ?)
Kar.k., 29 lap. 16,5 x 10,5 Trakai, XX a.
209. Malda "Alėluja".
Kar.k., 2 lap. 20 x 16 XX a.
210. Elegija (gedulinga giesmė).
Kar.k., 2 lap. 21,5 x 17,5 XX a. pradž.
211. Didaktinis kūrinėlis "Tan jachšy kumhunam..." (nepilnas).
Kar.k., 1 lap. 21,5 x 17 XIX a. pab.?
212. Elegija (gedulinga giesmė)
Kar.k., 5 psl., 18,5 x 11,5, be virš. 3 lp. 1898 m.
213. Ajahum turadyr tiuzliuktia... - Čychnyn koltchasy (Malda atliekama Velykų 1-ją dieną, prašoma rasos)
Kar.k., 17 lap., 18,5 x 11,5 XIX a. 2ji p.
214. Sen. Testamentas - teksto fragmentas iš Habakuko (?) knygos.
Kar.k., psl. 3-10, po to 20-23 (vietoj 11-24), 26-27. 7 lp
16,7 x 10,2 XIX a.

215. Psalmės, religinės giesmės, maldos, sukurtos ir verstos XVII - XVIII a. autorių (Zaracho s. Natano Trakiečio, Juozo s. Nisano Poziemskio ir kt. Yra psalmė "Kim symarlansa", išversta Šelomo s. Aarono iš lenkų k. ("Kto sie w opieke") į kar. k.
Kar.k., 8 lap., 16,6 x 10,1 be virš. ir pab. XIX a.1-ji p
216. Hebrajų kalbos gramatika karaimų mokiniams (autorius Šelomas s. Aarono, XVII-XVIII a.). Paminėtas karaimų vaitas Abrahamas s. Samuelio /Lobanosas/.
Hebr. k. /pateiktos ir karaimiškų žodžių gramatinės formos/
Vienas nuorašas XVIII a. (?), kitas (lap.17-22) - XIX a.
17,5 x 10,2 ir 18 x 11,7 be virš., nepilnas 31 fp.
217. Bakaliaras Sen. Testamento (nenustatytai) knygai. Fragmentas.
Hebr.-kark., 4 lap., 25-30 skyriai. 18 x 11 XIX a.
218. Giesmės bei maldos įvairių autorių ir vertėjų (jų tarpe iš Haličo).
Kar., hebr. k., 7 lap. 17x11,3, be virš. 1832 m.
219. Malda (bakkaša) pasninko dienai, kitos maldos, giesmė iš Psalmyno. Rankr. XIX a. vid. priklausė Juozui Bezekovičiui, Trakai, Rašyta po 1843 m.
Kar.k., 17 lap. 17 x 10,5 XIX a. vid.
220. Maldos, giesmės ir pasaulėtinio turinio kūrinėliai XVI-XVIII a. autorių iš Trakų, Haličo, Lucko ir Deražnės (Yra karaimų pasaulietinės literatūros pradininko Juozo Deražniečio kūrinėliai - "Karanhy bulut" ir kt.). /Iš R.Grigulevičiaus rankraščių/
Kar.k. (Lucko-Haličo tarmė), 20 lap.
19 x 12, be virš., lap.17-20 stovis blogas. XVIII-XIXa
221. Izaoko s. Abrahamo Trakiečio (XVI a.) eilėraštis, kurio visi žodžiai prasideda "j" raide. Rašiusiojo pavardė nenustatyta.
Kar. k.
Iš Sen.Testamento ištrauktų sakinių į "tešua" pamaldas rodyklė.
Hebr. k.
1 lap. 34x19 XIX a.

222. Anty tanychlychnyn - Liudininko priesaika teisme. Žemiau teksto (parašas?): "Z. Mickiewicz".
 Kar. k., 1 lap. 21,5x17,5 XX a. pradž.
223. Dvi maldos, kalbamos mokinių prieš pamokas ir po jų. Rašė S.Firkovičius. Trakai, 1926 m.
 Kar. k., 1 lap. 22x17,5 1926 m.
224. Psalmė ir dvi trumpos maldos. Antroji rašyta Grigulevičiaus 1894 metais. /Prieš visą tekstą pažymėta, kad prieš kelis šimtmečius (=XVII a.) Trakuose teologas Zarachas sukūręs trumpą maldą (pamaldas) tiems, kurie neturi sąlygų sukalbėti pilnos, o nesugebančio skaityti iš hebraiško originalo suprantama (=gimtąja) kalba "smegenys nesupranta, ką liežuvis kalba" ir toji malda nuodėminga, - todėl čia rašoma gimtąja kalba/.
 Kar.k., 2 lap., 20,8 x 17,9 stovis blogas XIXa.pab.
225. Šeštadienio ir kitų pamaldų tekstai.
 Kar. k., 6 lap., 18,5 x 11,3 be virš. XIX a. pab.
226. Šeštadienio religinės giesmės.
 Kar., hebr. k., 8 lap., 18,4 x 11,4 XIX a.
227. Malda ir elegija (pastaroji versta į kar.k. 1766 m.).
 Kar.k., 4 lap., 18,2 x 11,3 XIX a. (~~XVIIIa.~~?)
p^a.
228. Malda (rašyta Nehemijo Robačevskio).
 Kar. k., 3 lap., 18,5 x 11,5 XIX a. pab.
229. Religinės giesmės šeštadienio dienai, rašytos Nehemijo Robačevskio. Nurodomi kai kurių giesmių autoriai.
 Kar. (iš dalies hebr.) k., 21 lap., 18,7 x 12 be pradžios XIX - XX a. p^a.
230. Liturginiai tekstai - ištraukos iš Sen. Testamento pranašų knygų (aftaralar), atliekamos per Sekminių, Atlaidų dienos ir kitas pamaldas.
 Kar. k., 8 lap. 18,2 x 11,2 XIX a. pab

231. Vertimas iš aftaros (haftara) Sen. Testamento Pradžios knygos (nepilnas ?).
Kar. k., 2 lap., 17,9 x 10,9 XIX-XX a. a. pab.
232. Tan saruvu selichalar - Trumpos rytinės giesmės.
Kar., hebr. k., 8 lap. 18,5 x 11,5 XX a. pradž.
233. Dvi trumpos maldos.
Kar., hebr. k., 6 lap., 18,7 x 11,5 XIX-XX a. pab.
234. Išpažinties ("vidduj") tekstas.
Kar.k., 4 lap., be pab., 16,5 x 10,7 XIX a.
235. Kvietimas į vestuves
Kar. k., 1 lap., 17,5 x 11,1 Trakai, 1891 m.
236. Ataman jyry - Atamano (maršalkos) užstalės daina vestuvių metu.
Kar., hebr. k., 3 lap., 18,3 x 11,3, defekt. XIX a.
237. Hebrajų kalbos gramatika karaimų kalba.
Kar.k., 8 lap., 18 x 11,3 XIX-XX a. pⁿ.
238. Sužieduotuvių (kieliašmiak) apeiginė daina jaunajai ir atamano pamokymaš jaunikiui bei paruošimas jo šliubui.
Kar. k., 3 lap., 22,8 x 15,5 XIX a. pab.
239. Psalmė "Kim symarlansa".
Kar. k., 2 lap., 18,5 x 11,9 XIX a. pab.
240. Gedulingos maldos, giedamos laidotuvių metu, mirus senam žmogui, mokslininkui, nevedusiam, vaikui (kūdikiui), moteriai ir kt.
Kar.k., 13 lap., 18,5 x 11,5 be pabaigos XIX a.
241. Maldos. Yra malda į "graiką Aristotelį" (?), kalbama susapnavus (blogą) sapną ir kitos. Yra vertimai į kar.k. ~~1775~~, 1875 ir kt.m.
Kar., hebr.k., 17 lap., 19 x 11,5 XIX a. pab.

242. Išrašas iš M. Sultanskio hebrajų kalbos gramatikos ("Petah Tikva") Bupatorija, 1898 m.).
Kar., hebr. k., 2 lap. 15x10 XIX-~~XX~~ a. pab.
243. Laidotuvių ir pasninkų dienų maldos. Vienos maldos tekstas nepilnas.
Kar. k., 2¹ lap., 22 x 18 XX a. pradž.
244. Pirmoji ir antroji išpažintis, laidotuvių maldos bei elegijos. Iš rankraščių dovanotų R. Grigulevičiaus S. Firkovičiui Panevėžyje 1935 m.
Kar., hebr. k., 44 lap., 17,5 x 11 XIX-~~XX~~ a. ^{ab.}pradž.
245. Laidotuvių maldos bei elegijos. Rašyta Jozuės s. Samuelio Grigulevičiaus 1925 m. Panevėžyje (gimė Mazgegalyje 1868 m., mirė 1927 m. Panevėžyje).
Kar. k., 25 lap., 18,5 x 12 1925 m.
246. Elegija, sukurta Ananijaus s. Samuelio Grigulevičiaus, mirus jo dukteriai ir kitos elegijos. Trumpos maldos už mirusiųjų dvasią. Iš R. Grigulevičiaus rankraščių, dovanotų S. Firkovičiui.
Kar., hebr. k., 19 lap., 18,5 x 11,5 1882 m. ir vėlesni
247. Karaimiškų rankraštinių maldaknygių aprašymo forma (pavyzdys). Sudarė Aleksandras Dubinskis (Varšuva), apie 1960 m.(?).
Mašinraštis, 2 lap. 30x21,5
248. Pamokymai jaunikiui, maldos bei elegijos. Tekste pasitaiko re-tų karaimiškų žodžių bei jų formų (pvz., siuniatlikliar ir kt.).
Kar., hebr. k., 13 lap., 16,9x 11,1 be virš. XIX a. 1-ji p.
249. Kūrinys "Keter Malkut" (Karališka karūna).
Vertimas į kar. k., 3⁹ lap., be pabaigos, 16 x 10,8
XIX a. 1-ji p.
250. Korespondencja Józefa Leonowicza chazzana halickiego w latach 1851-186- z kupcem Mojzeszem Józefem Lówym rabbanitą z Kanisy Wielkiej na Węgrzech. Hebr. k. 43 lp. 20,7x17,2

23

27

LIETUVOS TSR MOKSLŲ AKADEMIJOS

CENTRINĖS BIBLIOTEKOS

Dr. E. Treinienai

DIREKTORIUI

*Priimti saugoti
i Romėšėių šėyrių.
1983. IX. 29*

Jaunėklėių

1976 metais man teko perduoti padovanotas Simono Firkovičiaus (Trakai) Jūsų vadovaujamai bibliotekai Lietuvos valdovų privilegijas, duotas karaimams.

(1897_

Netrukus S. Firkovičiui susirgus ir vėliau (1982 m.) mirus, išlikusią buvusio Trakų (Lietuvos) karaimų archyvo medžiagą (XV - XX a. vid.) globojo jo duktė Nina ir Markas Kozirovičiai. Jiems sutikus, visą tą medžiagą perdaviau taip pat Bibliotekai kaip dovaną.

Šiuo metu turto paveldėtojai Kozirovičiai nusprendė Jūsų bibliotekai padovanoti ir S. Firkovičiaus surinktą karaimiškų rankraščių (karaj kol jazyšlary), tiksliau rankraštnių rinkinių, kolekciją, kurią galima būtų apibūdinti kaip karaimų kalbos paminklą.

Ši vertinga kolekcija susideda iš 120 knygų pavidalo rankraštnių rinkinių, priklausiusių Lietuvos, Lucko-Haličo bei Krymo karaimams ir rašytų visomis trimis karaimų kalbos tarmėmis. Visi šie rankraščiai buvo S. Firkovičiaus nuosavybė: vieni jų buvo paveldėti, kiti pirkti, o tretii buvo jam dovanoti.

Lietuvos ir Lucko-Haličo karaimų rankraštniniai rinkiniai sudaryti daugiausia iš Senojo Testamento knygų vertimų į karaimų kalbą, maldų, ypač religinių giesmių bei psalmių, be to, paprotinių apeigų, eilėraščių, didaktinių kūrinėlių ir kitų tekstų. Juose yra medicininių patarimų, užkalbėjimų formulių, sapnynų. Beveik kiekviename rinkinėlyje yra karaimų bendruomenių arba gyvenviečių są-

rašai ir šeimos narių gimimo, mirties ir kitos datos. Todėl juos ne visada galima vadinti maldynais.

Krymo karaimų rinkiniai, vadinami "medžuma", yra kiek kitokio turinio, juose daugiausia yra liaudies kūrybos, pasakų, dainų, patarlių, mįslių ir kitų etnografinių bei folkloristinių tekstų.

Mokslinę vertę kolekcijai teikia ypač tekstai karaimų kalba (yra apypilnis ar net pilnas Senojo Testamento vertimas), be to, bakaliarai (sunkesnių Senojo Testamento hebraiškų žodžių bei išsireiškimų paaiškinimai ir vertimai į karaimų kalbą), etnografinė bei tautosakinė medžiaga.

Chronologinės kolekcijos ribos apima XVIII - XX a. 1-įjį ketv., bet daugiausia jų XIX amžiaus. Yra nemaža giesmių ir kito pobūdžio kūrinėlių, sukurtų XVI ir vėlesnių amžių autorių, kurių pavardės paprastai nurodomos tekstuose.

Seniau rankraštinius rinkinėlius turėdavo beveik kiekviena karaimų šeima tiek Lietuvoje, tiek ir Kryme. Jie būdavo labai branginami ir saugomi, o jų tekstai perrašomi ir perduodami iš kartos į kartą. Dabar jų yra mažai išlikę, nes daug žuvo per stichines nelaimes bei karus. Todėl šių rinkinių, kaip rašytinių šaltinių, vertė neabejotina.

Priedas: Perduodamų Simono Firkovičiaus karaimiškų rankraščių kolekcijos sąrašas.

R. Firkovičius

/Romualdas Firkovičius/

Vilnius

1983 m. rugsėjo 21 d.

25
29

Biografinės žinias apie kolekcijos sudarytoją S. Firkovi-
čių žr. žurn.

"Mysl Karaimska". Wilno 1930-1931, t. II, zes. III -
IV, psl. 77 - 81.

26
30

Drg. Ninai ir Markui
KOZIROVIČIAMS

Trakai
M.Melnikaitės 42

1983.09.27 30201/17-357

Gerbiami Draugai!

Leiskite Jums pareikšti gilią padėką už
LTSR Mokslų Akademijos Centrinei bibliotekai padovanotą
Jūsų garbingo tėvo Simono FIRKOVIČIAUS sukauptą XIX-XX a
karaimiškų rankraščių kolekciją. Ji bus pavadinta sudary-
tojo Simono Firkovičiaus vardu (fondo šifras - F305) ir
saugoma bibliotekos Rankraščių skyriaus fonduose.

Jūsų padovanoti vertingi karaimų kultūros
rankraštiniai paminklai bus naudojami platesniam mūsų
krašto tautų pažinimui, tarnaus mokslo ir pažangos labui.
Su gilia pagarba

Direktorius

J. Marcinkevičius
/J. Marcinkevičius/

24
31

FIRKOWICZ SZYMON

Duchowny (Ułlu hazzan), poeta i pisarz karaimski. Urodził się 28 XI 1897 w Trokach k. Wilna w rodzinie rolnika-ogrodnika. W czasie I wojny światowej przebywał na Krymie, gdzie miał możliwość korzystania z zbiorów jedynej w świecie biblioteki karaimskiej (Karaj Bitikligi) w Eupatorii. Po I wojnie osiadł na stałe w Trokach i tu aż do śmierci pełnił funkcje karaimskiego duchownego, piastując godność Ułlu hazzana, zastępcy hachana (zwierzchnika wyznania karaimskiego). Opracował zbiór modlitw w języku karaimskim (należy do grupy języków tureckich) z obocznym tłumaczeniem polskim pt. Kołtchałar, krótkie modlitwy karaimskie. Wilno 1935. Przez długie lata kolekcjonował stare rękopisy karaimskie, również o treści religijnej. Na podstawie jego utworów powstała monografia orientalisty polskiego T. Kowalskiego pt. Karaimische Texte im Dialekt von Troki. Kraków 1929. Był też tłumaczem poezji A. Mickiewicza i poetów rosyjskich na język karaimski. Zmarł 16 IV 1982.

Aleksander Dubinski

A. Firskovič

sos istorijos ir senienu draugija, darė archeologinius kasinėjimus karaimų senovės kapinėse Čufut-Kale (ž.), Mangupe, Karasubazare ir Teodosijoje. 1843, F. apkeliavo Krymą, Galiciją, Lietuvą (buvo Trakuose, Pasvalyje, Biržuose, Panevėžyje ir Naujamiestyje), Kaukaza, Sirija, Palestiną, Egiptą, iš kur atsivežė didelį rinkinį senų knygų, rankraščių ir antkapių užrašų. Ta visa medžiaga atsirėmęs F. išaiškino karaimų atsiradimą Kryme ir jų istorija. Jis įrodinėjo, kad karaimų Kryme jau gyventa VI a. pr. Kr., kad jie turėjo totoriškus vardus jau nuo senų laikų, kad kitai buvo ne arijų, bet mongolų rasės, kad Krymo karaimų kultūros būta labai aukštos, kad laiko skaičiavimą Krymo karaimai vedė nuo Samarijos sunaikinimo, o ne nuo pasaulio pradžios, kaip Krymo žydai; kad išvartieji iš Samarijos jie nuo amžių gyveno skyrium nuo kitų žydų, kad chazarai (ž.) priėmė žydų tikėjimą pagal karaimų apeigas per Izaoką Sangari. F. pateiktų paminklų užrašų nuotraukų autentiškumą patvirtino Odesos istorijos ir senienu draugijos nusiustas žydų mokyklos direktorius V. Štern. Visą knygų, rankraščių ir nuotraukų rinkinį iš F. nupirko už 100.000 r. Rusų mokslo akademija ir atidavė Petrapilio viešajai bibliotekai. Dalį savo iškasenų F. paskelbė 1872 Vilniuje knygoj Avne Zikaron (rus. Izv. Karaimskago Duchovnago Pravlenija 1919). Kadangi F. atradimai lieté ne tik žydų ir karaimų klausimą, bet ir p. Rusijos ir artimosios Azijos tautas, tai jais susidomėjo anų laikų mokslininkai, kaip D. A. Chvolson 1865, M. de Vogué 1868, dr. Pinner 1845, Fr. Lenormant 1872, dr. Pinsker ir kt. F. tvirtinimais pasinaudojo savo darbuose ir A. Geiger, H. Graetz ir prof. Smirnov. Kai 1863 karaimai gavo visas teises, žydai išžiūrėjo čia F. tyrinėjimų padarinį. Čia kilo įtarimas, kad visų F. tyrinėjimų tikslas buvo gauti karaimams lygias su rusais teises, ir žydų mokslininkai ėmė kritiškai vertinti F. darbą ir įtarinėti jį sufalsifikavus antkapių užrašus bei prierasus jo rastuose senuose rankraščiuose bei knygoje. Šis F. puolimas, tačiau, jau prasidėjo jam mirus. Ypač griežtai prieš jį pasisakė A. Harkavi 1875 ir 1876, H. Strack 1876, ru-

sų istorikas A. A. Kunik 1876 ir kt. Jų priekaištus atrėmė D. Chvolson (ž.), kuris 1878 ir 1881 Čufut-Kalėje pats patikrino visus F. iškastus antkapius. Kad jis ir taria F. šiek tiek iš patriotinių sumetimų sufabrikavus, vis dėlto su jo tyrinėjimo duomenimis ir karaimų kilmės bei jų istorijos Kryme išvedžiojimais sutinka. Nors ir dabar žydų istorikai (M. Balabon 1927, J. Markon 1926—1927 ir kt.) savo nuomonės jo atžvilgiu nėra pakeitę, vis dėlto objektyvūs tolesni karaimų istorijos tyrinėjimai, pagrindinių F. tezių nėra sugriovę. F. dar yra parašęs Chatam Tochnit ir Masa u-Meriba 1835, straipsnių ir epinės poezijos rinkinį Bene Rešef 1871.

A. S. F. Kokizov — Karaimskaja Zizn 1911—1912 I ir VII; E. E. Troickij Karaimy — Karaimskoe Slovo 1914 N 7—8; A. Zajaczkowski Zycie i dzialalność b. p. A. F. — Myśl Karaimska, 1925 s. 2; E. Deinard Toledot Eben-Rešef 1875; A. Geiger A. F. — Jüdische Zeitschr. für Wissensch. u. Leben 1875; Jellinek Abraham F. 1875; D. Kohan Maase Eben Rešef 1884; J. Bardach Maskir li-Bene Rešef 1869.

2) Simanas Severinas (g. 1897 XI 28 Trakuose) karaimų dvasininkas ir rašytojas. Grįžęs iš Krymo į Trakus, nuo 1920 VII 1 Trakų karaimų mokyklos vedėjas ir mokytojas. 1920 IX 20 Trakų karaimų kenesos chazanas, 1924—1929 chachamas. Nuo 1929 IV 18 ullu chazanas — Lenkijos ir Lietuvos karaimų chachamo pavaduotojas. Išsp. karaimų maldų rinkinį Koltchalar 1935, Karaimų kalendorių 1937, O karaimach w Polsce 1938. Bendradarbiauja žurnaluose Myśl Karaimska ir Karaj Avazy. Pagal karaimų legendą apie Vatato (Vytauto) arkli, kuris išgelbėjo Trakų karaimus nuo potvynio, F. parašė poemą Batyr bijniñ tamaša aty (Myśl Kar. 1934 N 10). F. išvertė daug A. Mickevičiaus eilėraščių į karaimų kalbą. F. poezijos ir dramatiniai veikalai išsp. T. Kowalskio Karaimische Texte im Dialekt von Troki 1929. I. Ks.

Firks 1) Jurgis Fridrikas (1782 — 1843) vokiečių bajorų teisių gynėjas Latvijoje, išsp. eilę darbų jų santykiams su latviais nušviesti: Die Letten in Kurland 1804, Ueber den Ursprung des Adels in den Ostsee-provinzen 1843 ir kt.

2) Teodoras (1812—1872) rašęs prancūziškai D. K. Schedo-Ferroti slap. rusų publicistas iš Kuršių vokiečių. Nuo 1857 spausdino užsienyje eilę publicistinių brošiūrų Rusijos politikai ginti, nors kartais ir nukryp-davo nuo oficialių pažiūrų. La libération des paysans 1857, La noblesse 1859, Lettre de M. Herzen 1861, La question polonaise 1863, Le nihilisme en Russie 1867 ir kt.

Firlejai žymi Lenkijos istorijoje XV—XVIII a. šeima. Jų 1) Mikalojus (m. 1526) buvo Lenkijos didžiuoju etmonu ir Liublino ir Sandomiriaus vaivada. 1489 su-

BIOGRAMOS

Asmens pavardė ir vardas Firkovičius Simanas

Gimimo ir mirimo tiksli data (metai, mėnuo, diena) ir vieta * 1897.11.28 Trakuose, † 1982.04.16.

Darbinės ar kūrybinės veiklos ir knygos veikėjo kategorijai priklausančios veiklos įvardijimas. Iš 2 dalių: bendrosios (su knyga nesusijusios) ir knygos veikėjo kategorijai priklausančios Lietuvos karaimų kultūros istorikas, rašytojas, vertėjas, Trakų karaimų Kenesos chazanas, hachanas; rankraščių rinkinio savininkas ir dovanotojas Lietuvos MA bibliotekai

Įsilavinimas. Iki I-ojo Pasaulinio karo gyveno Trakuose, lankė vietines mokyklas. Karo metu evakavosi į Krymą, kur lankė Karaimų nacionalinę biblioteką (Karai Bitikligi), kur, matyt, ir susiformavo tolesnio domėjimosi kryptys. Grįžęs iš Krymo į Trakus, nuo 1920.07.01. dirbo Trakų karaimų mokyklos vedėju ir mokytoju. Nuo 1920.09.20. Trakų karaimų Kenesos chazanas, 1924-1929 - hachanas. Nuo 1929 m. - Ulis Hazanas - Lenkijos ir Lietuvos hachano pavaduotojas. Visą gyvenimą rinko senus karaimiškus rankraščius, rašytustrakų, lucko-galicino ir krymo tarmėmis (dialektais).

Nuo

pavaduotojas

Ulis Hazanas pavaduotoju vyresniojo dvasinio -
bei - Ulis - Hazan

Profesinė ir kūrybinė veikla

Mokslo tiriančio darbo problematika (tik bibliot., bibliogr, knygotyr.)

Svarbiausi veikalai (po 1918m. dirbusiems nurodomos tik knygos) Išspausdino karaimų maldų rinkinį "Koltchalar" (1935), "Karaimų kalendorių" (1937), "O karaimach w Polsce" (1938).

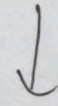
→ Krotkii modlitwy karaimskie

Visuomeninė profesinė veikla: redaktorių kolegijų ir organizacijų, kurioms priklausė ir priklauso asmuo, pavadinimai Pareigos Bendradarbiavo žurnaluose "Mysl Karaimska" (nuo 1928m., buvo Redkolegijos narys) ir "Karaj Avazy". Aktyviai dalyvavo 1932 m. įkurtos Towarzystwo Miłośników Historii i Literatury Karaimskiej. Išrinktas draugijos valdybos nariu.

(1931-38, Lucke)

ejo (1924-1939)

Šaltiniai ir literatūra apie asmenį: LE : T.8, 1940, Kaunas, p.262; LMAB RS F 305; Жизнь и творчество С.А.Фирковича // Александр Дубиньски - в Rocznik orientalistyczny; t.XLV, z.1, 1985, p.123-126.;

Karaimų istorijos ir literatūros mylėtojų dr. jos pirmi mūho pavaduotojas

Mykolas Firkovičius. Simonas Firkovičius - karaimų religinės ir kultūrinės dvasios puoselėtojas. - Galvė, 1992. M.20.